

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **J. B.**, zastoupeného Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **Celní úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Koliště 634/17, Brno, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2018, č. j. 22857-6/2018-530000-42, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2019, č. j. 31 Af 23/2018 – 113,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e v r a c í** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce, advokáta Mgr. Bc. Iva Nejezchleba do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Celní úřad Jihomoravského kraje nařídil exekučním příkazem ze dne 12. 5. 2015, č. j. 73460-2/2015-530000-42, daňovou exekuci srážkami ze mzdy a z jiných příjmů k zaplacení nedoplatku ve výši 3 095 788,13 Kč, který tvoří penále z prodlení placení částek cla a daní. Návrh žalobce na zastavení této daňové exekuce zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 3. 2018, č. j. 22857-6/2018-530000-42. Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí pak zamítl krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem. Tento rozsudek žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností.

[2] Kasační stížnost splňuje formální náležitosti stanovené v § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je rovněž zastoupený advokátem. Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[3] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již mnohokrát zdůraznil, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a musí tedy kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí, proti němuž byla podána. Kasační námitky proto nelze nahradit doslovným převzetím textu žaloby, neboť žalobní námitky směřovaly proti jinému rozhodnutí, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudky a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58, ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, publ. pod č. 4051/2020 Sb. NSS, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 3 Azs 246/2019-26, ze dne 13. 10. 2020, č. j. 8 Afs 77/2020-30, ze dne 21. 1. 2021, č. j. 7 Azs 368/2020-28, ze dne 24. 3. 2021, č. j. 1 Afs 273/2019-50, ze dne 14. 1. 2022, č. j. 5 Afs 330/2020-46). Aby tedy byla kasační stížnost způsobilá projednání, musí se její důvody vztahovat nikoli k napadenému správnímu rozhodnutí, ale k rozhodnutí soudu. V usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, publ. pod č. 4051/2020 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že i když žalovaný a krajský soud dospěli ke stejnému závěru, „*nepředpokládá se, že žalobce jen vezme text žaloby, v níž případně změní slovo žalobce za slovo stěžovatel, a zašle jej Nejvyššímu správnímu soudu pod novým názvem kasační stížnost. V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Pokud by se povinné zastoupení v kasačním řízení mělo vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby výše popsané kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost, stalo by se pouhou formalitou.*“ Řízení o kasační stížnosti proto nelze považovat za druhý pokus „*ještě jednou a z pohledu stěžovatele lépe uvážit o tomtéž*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 1 Afs 44/2019-41). Převzme-li tedy stěžovatel do kasační stížnosti pouze text žaloby, ve kterém změní jen své procesní pojmenování a doplní označení krajského soudu, je její odmítnutí nutným důsledkem, který plně odpovídá účelu zákonné úpravy institutu kasační stížnosti.

[4] O takovou kasační stížnost jde i v nyní posuzované věci. Rozdíly mezi ní a žalobou jsou minimální a spočívají pouze ve změně označení orgánu, jehož rozhodnutí má Nejvyšší správní soud přezkoumat. Důvody tvrzené nezákonnosti jsou však jak v případě rozhodnutí žalovaného, tak i v případě napadeného rozsudku krajského soudu totožné. Opsat text žaloby do kasační stížnosti a tímto způsobem formulovat kasační námitky však lze jen tehdy, pokud se krajský soud ohledně skutkového stavu dostatečným způsobem nevypořádal s žalobní argumentací a jeho rozhodnutí tak lze považovat za vadné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[5] V posuzovaném případě se však krajský soud žalobními námitkami dostatečným způsobem zabýval a srozumitelně formuloval své úvahy, pro které dospěl k závěru, že žalobní argumentace není důvodná. V souvislosti s otázkou, zda v předložené věci nebyla porušena zásada *ne bis in idem*, dospěl ke třem závěrům. Za prvé, případnou nezákonností v důsledku porušení této zásady může podle něj trpět pouze druhé rozhodnutí o téže věci, neboť zákaz opakovaného stíhání se projevuje tak, že nabude-li právní moci první odsuzující rozhodnutí, nastává překážka řízení v případných jiných *trestních* řízeních vedených s toutéž osobou pro tentýž skutek. Platební výměry, které jsou předmětem exekuce, však nabyly právní moci dříve, než bylo pravomocně ukončeno trestní řízení, v němž byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1 a 4 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Pokud by tedy skutečně došlo k porušení uvedené procesní zásady, pak by se tomu podle krajského soudu stalo v trestním řízení a nikoli v tom daňovém.

pokračování

[6] Za druhé, porušení zásady *ne bis in idem* představuje procesní pochybení, které má za následek nezákonnost meritorního rozhodnutí o vině a případně o sankci. Takovou nezákonnost je však podle krajského soudu nutné odstranit cestou řádných či mimořádných opravných prostředků, kterých však žalobce nevyužil. Exekuční řízení nemůže sloužit k nápravě procesních pochybení, k nimž došlo v řízení o vydání exekučního titulu. I kdyby tedy skutečně došlo vydáním platebních výměrů k porušení uvedené zásady, nemohla by být tato skutečnost v exekučním řízení nijak zohledněna. Námitka porušení zásady *ne bis in idem* proto nemůže vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.

[7] Za třetí, v posuzované věci podle krajského soudu nedošlo k porušení zásady *ne bis in idem*, neboť platební výměry na penále nepředstavují odsuzující rozhodnutí, která by mohla vytvořit překážku trestního stíhání za tentýž skutek. Podle právní úpravy účinné v době vydání platebních výměrů totiž penále plnilo především funkci paušalizované náhrady eventuální škody, jež by mohla státu vzniknout zpožděním daňových příjmů. S odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 22. 2. 2007, č. j. 2 Afs 159/2005-43, č. 1889/2009 Sb. NSS, ze dne 8. 2. 2006, č. j. 1 Afs 16/2005-63, ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Afs 1/2011-82, ze dne 26. 10. 2011, č. j. 9 Afs 27/2011-68, ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 Afs 77/2014-76, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2015, č. j. 4 Afs 210/2014-57) krajský soud dospěl k závěru, že penále podle § 63 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění účinném do 31. 12. 2006 je paušalizovanou náhradou za újmu způsobenou státnímu rozpočtu v důsledku prodlení při úhradě daně a nikoli sankcí trestního charakteru.

[8] Na tuto argumentaci krajského soudu stěžovatel v kasační stížnosti nijak nereagoval a omezil se jen na svá žalobní tvrzení: *i*) právní názor krajského soudu o tom, že v předložené věci nedošlo k porušení zásady *ne bis in idem*, vychází výhradně z politicky motivovaných úvah rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu obsažených v rozsudku ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 Afs 77/2014-76; *ii*) sankční povaha penále podle § 63 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků vyplývá z každého odborného komentáře, důvodové zprávy i rozhodovací praxe správců daně a soudů, a *iii*) mezi daňovým řízením, ve kterém byla stěžovateli uložena sankce (penále), a trestním řízením, ve kterém mu byl uložen trest odnětí svobody, neexistovala úzká věcná a časová souvislost. Je zřejmé, že uvedené důvody se nedotýkají *ratio decidendi* rozhodnutí krajského soudu. Kasační stížnost tedy zcela zjevně míří proti rozhodovacím důvodům žalovaného správního orgánu a nikoli proti rozhodovacím důvodům krajského soudu, a opírá se tak jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Taková kasační stížnost je však podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná.

[9] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. jako nepřipustnou odmítl.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[11] Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soud vrátí soudní poplatek, jestliže před prvním jednáním byl návrh na zahájení řízení odmítnut. Nejvyšší správní soud rozhodl o odmítnutí předložené věci před jejím prvním projednáním, proto současně rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. března 2022

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu